

Nr 372.

Av herr **Andersson** i Grimbo, *angående viss ändring i gällande expropriationslagstiftning.*

Med hänvisning till närslutna bilaga får undertecknad hemställa,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla om utredning och förslag till sådan ändring av gällande expropriationslagstiftning, att skifteslag i stället för inteckningshavare i vissa fall må vara berättigat att uppbära expropriationsersättning.

Stockholm den 22 januari 1932.

Herman Andersson.

Avskrift.

Bilaga.

Vid den 15 maj 1838 fastställt laga skifte å Lundby by i den numera med Göteborgs stad införlivade Lundby socken avsattes för skiftesdelägarnas samfällda behov bland annat ett jordområde, å skifteskartan betecknat med litt. kv.

Av nämnda samfällda område har en areal om 68,9 kvadratmeter förvärvats genom expropriation av de vägghållningsskyldige i Östra Hisings härads vägghållningsdistrikt, i och för utvidgning av vägen Kvillebäcken—Norum.

Expropriationsersättningen, uppgående till 1,134 kronor 41 öre, nedsattes den 17 juni 1909 i Göteborgs och Bohus läns ränteri.

Den 23 april 1928 fastställde Göteborgs rådhusrätt, jämlikt 5 § i lagen den 13 juni 1921 om förvaltning av bysamfälligheter och därmed jämförliga ägor och rättigheter, upprättat förslag till reglemente rörande förvaltningen av de vid ovannämnda laga skifte avsatta samfälligheter med undantag av båtsmanstorp.

Därefter hava jämlikt föreskrifterna i berörda reglemente sysslomän utsetts för handhavande av samfällighetsförvaltningen. För närvarande äro undertecknade Ahlberg, Andersson och Fornander skifteslagets sysslomän.

I en till Konungens befallningshavande i Göteborgs och Bohus län ställd skrift av den 30 november 1928 har undertecknad Fornander å sysslomännens vägnar hemställt att få lyfta den ovan angivna expropriationsersättningen jämte ränta.

Såsom bilagda avskrift av hos Kungl. Maj:ts befallningshavande i länet å landskansliet i Göteborg fört protokoll för den 31 december 1928, § 347, utvisar, har Kungl. Maj:ts befallningshavande förklarat sig för det dåvarande icke kunna vidtaga några åtgärder för beloppets utbetalande. Såsom motiv för beslutet angives, att »sökanden icke visat, att innehavarna av inteckningar, vilka besvärade ifrågavarande allmänning, medgivit, att ersättningsbeloppet finge utbetalas till sökanden».

I förevarande fall är det av Kungl. Maj:ts befallningshavande uppställda, på gällande lagstiftning grundade villkoret för expropriationsersättningens utbetalande praktiskt taget omöjligt att uppfylla.

De fastigheter, som ursprungligen ingått i laga skiftet, hava nämligen därefter undergått upprepade delningar med påföljd, att antalet fastigheter, som numera utgöra skifteslaget, uppgår till över fyratusen. Dessa fastigheter tillhöra ett mycket stort antal skilda ägare. Det är vidare att räkna med, att en avsevärd del av fastigheterna äro besvärade med en eller flera inteckningar, innehavda av ett stort antal skilda personer och penninginrättningar. Samtliga dessa inteckningar besvara den expropriationens samfällighetsdelen.

Rätteligen skall ju expropriationsersättningen med ledning av gravationsbevis, som det åligger den exproprierande att bekosta, rörande samtliga i skifteslaget ingående fastigheter i första hand tillgodoföras vederbörande inteckningshavare. I det nu föreliggande fallet torde man sålunda kunna utgå från, att ingen del av denna ersättning, för den händelse inteckningshavarna skulle göra sin rätt gällande, komme den exproprierade samfällighetsdelens tidigare ägare, d. v. s. skifteslaget, till godo.

Att skifteslaget likväl genom en av sina sysslomän hos Kungl. Maj:ts befallningshavande gjort framställning om ersättningsbeloppets utbekommande, har haft sin grund däri, att man räknat med, *dels* att några anspråk från inteckningshavarna icke kunde antagas framkomma, bland annat i betraktande av de ytterligt små belopp, som vid en eventuell fördelning av ersättningen komme att belöpa på var och en av dem, *och dels* att en sådan fördelning med hänsyn till de orimligt stora kostnader, enbart anskaffande av gravationsbevis rörande skifteslagets stora antal fastigheter skulle medföra, näppeligen vore att förvänta.

Vid sådant förhållande torde det knappast få anses annat än riktigt, att den »herrelösa» expropriationsersättningen kommer skifteslaget, såsom näst efter inteckningshavare berättigad till densamma, till godo.

Då emellertid för närvarande laga hinder möter härför, hava undertecknade med denna framställning tillåtit sig fästa herr statsrådets uppmärksamhet på den nuvarande otillfredsställande lagstiftningen i ämnet.

Att särskilda bestämmelser ansetts påkallade i andra likartade fall, framgår exempelvis av de föreskrifter rörande utbetalning av löseskilling, som meddelats i lagen den 18 juni 1925 om rätt i vissa fall för nyttjanderättshavare att inlösa under nyttjanderätt upplåtet område.

Under hänvisning till det ovan anförda få undertecknade vördsamt hemställa, att herr statsrådet ville med beaktande av de olägenheter, som avsaknaden i gällande expropriationslag av särskilda bestämmelser vid lantmåteriförrättningar avsatta samfälligheter medför, vidtaga de åtgärder, som för en lagändring i nämnda avseende befinnas erforderliga.